

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 Valtioneuvosto

Eriävä mielipide koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta

Ympäristöministeriö asetti 28.10.2011 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus uudistetusta nitraattiasetuksesta. Nykyisin voimassa olevan nitraattiasetuksen (931/2000) toimeenpanossa todettiin olevan tulkintaongelmia, joita on jouduttu ohjeistamaan jälkeensä. Näiden ongelmien ja asetuksen voimaantulon jälkeen tapahtuneiden toimintaympäristön muutosten vuoksi ympäristöministeriö katsoi tarpeelliseksi tarkistaa ja uudistaa nitraattiasetuksen. Asetetun työryhmän tehtävänä oli laatia asetuksesta tulkinnallisesti selkeä ja työssä tuli ottaa huomioon Euroopan yhteisön komissiolta saatu palaute.

Nitraattiasetuksen työryhmätyöskentelyssä asetustekstejä on saatu monin paikoin selkeytettyä, mutta työryhmän jäsenenä kaikilta osin emme voi olla yksimielisiä nyt lausunnolle tulevan asetustekstien sisällön kanssa. Nitraattiasetuksen, kuten muunkaan maataloudenharjoittajia koskevan lainsäädännön uudistamisen tehtävänä ei voi olla yhä kiristynyt sääntely ottamatta huomioon sen kustannusvaikutuksia suhteessa saatuihin ympäristöhyötyihin. Tämä on tärkeää suomalaisen maataloustuotannon kilpailukyvyyn säilyttämiseksi eurooppalaisessa tuotantoympäristössä. Nitraattiasetuksen uudistamisessa on huomioitava, että poikkeuksena moniin muihin maihin, Suomessa asetusta sovelletaan koko maassa. Koska nitraattiasetus on osa täydentäviä ehtoja, on syytä tarkastella myös, mitä kaikkia asioita otetaan mukaan asetukseen, koska maatalouden harjoittaja voi kohdata merkittäviä, koko tuotantoonsa koskevia tukisanktioita jo pelkästään tahattomien virheiden ja asetuksen tulkintavaikkeuksien takia, joita monet rinnakkaiset, samaa asiaa koskevat lainsäädännöt voivat aiheuttaa (esim. lannoitevalmistelainsäädäntö, ympäristökorvausjärjestelmä). Lisäksi ei ole kohtuullista sisällyttää lainsäädäntöön sellaisia asioita, jotka ovat korvauksen piirissä viljelijälle tukijärjestelmissä - ainakaan ilman kustannusvaikutusanalyysijä.

Seuraavassa on listattu asiakohdat, joista emme ole yksimielisiä nyt luonnokselle tulevan asetustekstin kanssa:

- fosforin sääntelyn ottaminen mukaan ei ole tarpeellista voimassa olevan lannoitevalmistelainsäädännön takia
- lantaa vastaanottavan tilan lantalavaatimus ei tue ravinteiden kierrätysajatusta
- lantaloiden ja tilapäisten varastointitilojen tiukentuneet rakenne/kattamisvaatimukset tulisi sisällyttää muuhun lainsäädäntöön tai ainakin rajata ulos täydentävien ehtojen valvonnoista

- orgaanisten lannoitevalmisteiden tilapäinen varastointi tulisi sallia kuukautta pidemmäksi ajaksi ravinnekierrätyksen edistämiseksi
- lannan levitysjankohdat tulisi voida arvioida olosuhdetekijöiden mukaan eikä tiukentuneiden kategoristen päivämäärien mukaan, esimerkiksi lannan levityksen rajoittaminen syksyllä tulisi kohdistua vain herkille, vesistöön rajoittuville alueille
- lannoitteiden käytössä tulisi yhdenmukaistaa suojaetäisyydet vesistöön muiden järjestelmien kanssa (esim. ympäristökorvausjärjestelmässä ja kasvinsuojeluaineiden vesistörajoituksissa 3 m)
- typen enimmäiskäyttömäärät on säädelty liian tarkalle, kasvikohtaiselle ja maalajiryhmätasolle, mikä on päällekkäistä valmistelussa olevan ympäristökorvausjärjestelmän kanssa ja aiheuttaa siten kaksinkertaisen tarkistusvaateen ja samalla lisää riskiä tahattomille virheille
- lannan ravinnesisällön määrittämisessä tulisi laskentatapa olla yhdenmukainen nitraattiasetuksessa ja ympäristökorvausjärjestelmässä (taulukkoarvo, analyysi vai näiden keskiarvo)
- tietyt asiakohdat vaativat vielä tulkintoja ja yhdenmukaistamista muiden järjestelmien kanssa, näitä ovat mm. vuoden määrittäminen kalenterivuodeksi vai lannoitevuodeksi (lannoitevuosi käytössä muissa järjestelmissä), kasvulohko/peruslohko, lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden ravinnesisältöjen huomionottaminen täysimääräisenä vai tiettyinä %-osuutena

Vantaalla, 25. kesäkuuta, 2013

Sari Peltonen
palveluryhmäpäällikkö
ProAgria Keskusten Liitto

Pertti Savela
kehityspäällikkö
ProAgria Keskusten Liitto